

Brugerrådets møde d. 10. maj 2012

Fussingø d. 25. maj 2012 - Ref. jgh

Referat af brugerrådets møde d. 10. maj 2012

Tilstede var:

Hans Gemælke, Otto Hansen, Finn Søndergaard, Frank Sunesen, Karl Mikkelsen, Inger Nysom Astrup, Lise Schrøder, Christian Bundgaard, Karen Holm Pedersen og Peter Brostrøm.

Dagen indledtes med samling i Hald Laden. Her har Naturstyrelsen indrettet et lille besøgscenter med indtroduktion til områdets geologi, natur og kulturhistorie.

Ekskursionen havde fokus på de *fem Hald'er* og det kommende projekt vedr. disse.

Første stop var ved pladsen ovenfor Niels Bugges Kro, her er der ideer om at indrette en naturlegeplads med inspiration i det tidlige middelalder. Legepladsen indrettes så der forsøges en sammenbinding af historien om de fem fortidsminder og børnenes leg. Pladsen er placeret i en lysning i skoven. Her var tidligere en såkaldt dansepavillon. Brugerrådet blev spurgt til hvad de ville sige til at der blev fældet træer, så der blev skabt noget udsyn ned over den 2. Hald.

Indtrykket af brugerrådets drøftelse af dette punkt var at enkelte store markante træer burde fredes. Men at der med nænsom tilgang godt kunne skabes et kig ned over det foranliggende område med det 2. Hald. Men det må ikke synliggøre legepladsen fra vejen. Udsigten er ved kanten af en stejl skrænt oven for vejen – her vil det nok være nødvendigt at sætte et lavt hegn – for at markere legepladsens afgrænsning og hindre børnene i at falde ned.

Udsigten over det andet Hald er idag næsten ikke til at se for træer!

Andet stop for ekskursionen var midt i det 2. Hald. Dette store anlæg rummer både en indre og ydre voldmur samt en vandgrav nærmest vejen. I dag fremstår anlægget som en borgbanke med meget få genkendelige strukturer. Her var drøftelsen om man kan tillade sig at rydde al trævæksten på ruinen, for derved at synliggøre anlægget for den forbigående. Samtidig vil man kunne skabe en forbindelseslinje til de øvrige Hald'er i form af sigtelinjer.

Her var brugerrådets synspunkter straks mere markante, idet nogle var for en synliggørelse – andre var mere tilbageholdende med at fælde træer. Der var dog enighed om at stedet er vigtigt at formidle, og derfor bør der planlægges tiltag, som sikrer en øget bevidsthed om stedets unikke værdier.

Tredje stop var ved foden af parken i den gamle allé af lindetræer. Her er vi i et dilemma med bevarelsen af alléen – skal vi lade den stå som den ser ud i dag med ca. 15 - 20 meter høje træer, der er udsatte for storm og dermed nedbrud. Eller skal vi styne træerne og måske sikre dem yderligere et århundrede!

Også her var brugerrådet delte i synspunkterne, idet man både kunne se for og imod styningen. Man var dog enig så langt at den tidligere akse gennem hovedgården ned gennem parken via alléen og fortsættelsen over på Inderø ikke må mistes.

Fjerde stop var i nær tilknytning til alléen, nemlig i det der betegnes som den ”Engelske have”. En have der har udspring i en romantisk periode, hvor haven skulle byde på snoede stier og små overraskelser under vejs. Haven fremstår i dag med store bøgetræer og ganske få stier. Der er forslag om at den østligste tredjedel skal fældes af hensyn sigtelinjer mellem de forskellige Hald’er.

Brugerrådet var delte på spørgsmålet om at fælde store træer. Var situationen derimod den at der ikke stod træer på arealet, så ville det være meget svært at forestille sig at man kunne tillade en tilplantning!

Adgangsvejen til det tredje Hald - rydning af krat, skal der være bedre udsigt til siderne?

Femte stop var det tredje Hald, her blev broen, borgproten og tårnet besigtiget. Der har været forslag om at etablere et tag på tårnet, således som det så ud for årtier tilbage. I forhold til kulturhistoriske hensyn, har det betydning at den øverste del af tårnet er en opbygning foretaget i nyere tid, altså noget ikke autentisk.

Her kunne brugerrådet godt se en ide med en overdækket formidlingsplatform, men flere ville gerne se projektskitserne inden de helt ville gå ind for projektet.

Herefter gik rådet tilbage til parken og hovedgården.

Mødet efter frokost:

1: Nyt fra enheden

- Tak for de mange gode synspunkter ved ekskursionen – det er vigtigt for os at få indtryk fra en bred brugergruppe til den måde vi administrerer arealerne på. Også nye tiltag som måtte komme.
- Politisk ønske om at der skal *saves i den offentlige administration* – har resulteret i at 7-8 % af

medarbejderne i NST skal forlade styrelsen i en korte årrække. Det er ca. 75 personer der er blevet varslet til afsked. Alle enheder er blevet ramt af reduktionen.

Næste fase er et kig på styrelsens struktur. Hvor opgaver og personaleressourcer skal tilpasses. Det overordnede er at der fremover frem over ikke skal være enheder i byerne Århus, Ringkøbing, Ribe, Odense, Roskilde og Nykøbing. Skovenhederne bevares og der tilføres opgaver og medarbejdere fra de tidligere byenheder – således at de fremover betegnes som Naturforvaltningsenheder.

Ålborg skal huse et grundvandscenter- så her forbliver der en byenhed!

En del myndighedsopgaver bliver trukket ind den centrale del i Købehavn – der vil dog stadig være en markant lokal forankring.

Men det overordnede er at styrelsens skal have færre adresser.

Den endelige organisationsstruktur vil tegne sig omkring 1. juni.

Der vil være opgaver som vi må reducere i omfang. Det vil fx være på publikumsområdet. Hvor man allerede nu kan se at der er sket en forandring af de fysiske rammer for publikum.

Nogle af de områder vi har tænkt os at reducere er fx skraldespande, borde og bænkesæt, og når faciliteter så når en standard, som vi ikke kan være bekendte, så fjernes de. Nogle stier og veje bliver ikke vedligeholdt i samme omfang som hidtil.

Markerede vandreruter vil vi naturligvis holde i en stand, så de fremstår med klar afmærkning og ryddede stier.

Partnerskaber er på vej frem – typisk bliver vi kontaktet af en lokal gruppe, der har nogle ideer og ønsker til brugen af NST's arealer. Vi har selvfølgelig krav til hvordan disse projekter udføres og anlægges. Vi indgår partnerskaber med skriftlige aftaler, således at der er mulighed for at vi kan styre projekterne. Vi skal dog udvise en større grad af fleksibilitet i forhold til hvad der måtte være af ønsker på vore arealer.

- *Statslige indsatser på vådområdet* – ca. 200 mill. Kr. (det er en opfølgning af de tidligere VMP II og III og miljømilliard indsatser).

- Der blev spurgt til om NST fortsat foretager *kontrolbesøg af private skove*. Det bliver ikke foretaget egentlige opsøgende tilsyn, men vi er jo forpligtiget til at følge op på henvendelse og ved tilsyn med tilskudssager.

2. Orientering om Alling Å projektet

Der er pt. et entreprenørfirma som er i gang med projekteringen og ansøgninger ved de enkelte kommunale myndigheder.

Midt i projektområdet har NST holdt et mindre areal tilbage efter jordfordelingen. Vi går nu sammen med en mindre gruppe lokale interessenter, gennem et partnerskab at tilgodese ønsker og ideer til offentlighedens brug af området.

Hele projektet foregår på frivillig basis. Der gennem aftaler sikret stier med offentlig adgang i området og rekreative muligheder i bestemte områder.

Det overordnede indtryk af hele projektet er at det er relativt kompleks. Fire kommuner er berørt af

projektet og rigtig mange lodsejere. Forhåbentlig bliver området rigtig fint og får mange glade besøgende frem over.

3. Har vådområdet Alling Å været oversolgt.

Det ser mærkværdigt ud at der i den indledende projektbeskrivelse er angivet en kvælstofopsamling på omkring 106 KG N / ha / år og den efterfølgende konsulentreddegørelse viser at projektet vil kunne opfange 62 kg N / ha / år.

Begge beregninger er nu nok korrekte, men der er forskel i præmisserne i de to modeller. Der er dog ikke tvivl om at projektet lever op til de normerne for denne type projekter. Så der opsamles altså stadig den mængde kvælstof der er forudsat i disse projekter.

Der er desuden en vigtig pointe med disse typer projekter, idet det er beregnet at projektområdet vil spare omgivelserne for et betydeligt årligt udslip af CO₂. Besparelsen kommer ved at man stopper nedbrydningen af organisk materiale i engene ved at sætte disse under vand.

4. Certificering

NST's skove er certificeret efter de to ordninger PEFC og FSC. NST bliver hvert år besøgt. I år blev Kronjylland besøgt for første gang efter vi blev certificeret i 2004.

Vi blev delt i to grupper og de gennemgik hver især to hovedområder af certificeringen; miljø sikkerhed og skovdrift samt naturbeskyttelse og rekreative arrangementer.

Hovedindtrykket efter besøg på 5 enheder er at certificeringen ikke er i fare, men at der var enkelte såkaldte observationspunkter. Disse punkter vil NST naturligvis sørge for bliver rettet til efter forskrifterne.

Vi har blandt andet manglet et system der skal monitorere naturværdierne. Det vil NST sikkert arbejde på at udvikle i det kommende år – således at vi til næste års besøg af auditørerne er klar med en aktionsplan.

Alle landbrugsarealerne bliver også kontrolleret – dog ikke efter certificeringsordningerne, men som økologiske områder, og som landbrugsområder med landbrugsstøtte.

5. Eventuelt

Der var nogle spørgsmål fra rådet:

- *Skovhugst* har gået helt godt det sidste halve årstid. Det har vel udspring i krav eller efterspørgsel.

Hvad er strategien for hugsten?

Driftsplanen, der indeholder en hugstplan, beskriver hvad vi skal hugge hvor og hvornår. Så alt det der sker, er beskrevet i driftsplanen / hugstplanen.

Driftsplanen beskriver på den lange bane hvad der skal ske med udviklingen af skovtyperne, og på den korte bane hvor meget vi skal præstere på indkomstsiden. Der kan være lokale forhold som gør at vi fremskynder en hugst fx Asketræer med topsyge – vi forsøger at redde så meget af værdierne ved at fælde dem nu inden de forgår for meget.

- Er det korrekt at *meget træ eksporteres og forarbejdes i udlandet* ?

Det er helt korrekt! Vi eksporterer rigtig meget. Og det vil blive mere og mere i den retning. Der transporteres rigtig meget træ rundt på store dele af kloden.

- *Skovens dag* blev i 2012 kun afholdt et sted på Kronjylland – mod tidligere tre steder. Vi har også forsøgt et ændret indhold af dagen, således at skovens dag var en dag med fokus på NST's mange opgaver. Vi havde forsøgt med nedslag på en række hovedområder af vore opgaver: Skovdrift, skovdyrkning, naturgenopretning, formidling og publikumsfaciliteter.